

APZ TALLINNA POLÜTEHNIIK

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

29 (603)

Reedel, 25. septembril 1970

XXII aastakäik

MEIE INSTITUUDILT MASINAEHITUSELE

Käesolevat sajandit on ristitud küll elektroonika-, keemia-, aatomi- kui ka kosmosajastuks. Masinate ajastu nimi kuulub nagu möödunud sajandile, mil aurumasina areng ja levik tekitas tööstusrevolutsiooni. Nii jääb sageli esialgu märkamatuks masinaehituse tähtsus ja areng, mis ometi on ka tänapäeval mistahes tootmisharu aluseks. Arvatavasti on põhjuseks masinate niivõrd lai valdkond levik ja tungimine kõikidesse tootmis- ning teenindustsfääridesse, et peame masinate teenid endamõistetavaks ja oleme sellega harjunud. Masinate suurt levikut meenutab juba asja negatiivne külge — meie tervist kahjustav liikumisvõime.

Masinate areng toimub pidevalt võimsuse, tootlikkuse, ökonoomsuse ja töökindluse suurendamise suunas. Selle tagamiseks täiustuvad konstruktioonid, tõusevad täpsusnõuded, tulevad kasutusele uued konstruktioonimaterjalid ja töötlemisviisid. On loomulik, et kaasaegsete masinate loomiseks, valmistamiseks ja kasutamiseks on vajalikud kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistid. Konstrueerimine, tootmistehnoloogia ja masinate ekspluatatsioon ongi masinaehituse tööstuse peamised aspektid.

Meie vabariigi masinatööstus on saavutanud kõigiti ajakohase taseme ning tehaste toodang on tuntud nii Nõukogude Liidus kui ka välismaal.

Vabariigi tööstusele valmistab insener-mehaanikuid peamiselt TPI, kus eriala 0501 «masinaehituse tehnoloogia, metallilõikepingid ja instrumentid» on sõjajärgsel aastail lõpetanud 1164 inimest. Lõpetanud arv pidevat tõusu näitab juuresolev graafik.

Meie mehaanikute põhieriala on küll tehnoloogiline kallakuga, kuid üliõpilased saavad küllaltki laia profiiliga ettevalmistuse. Seda näitab asjaolu, et suur osa lõpetajaid lahendab oma diplomitöös edukalt konstruktiivseid probleeme. Samuti on iseloomulikuks, et nimetatud eriala lõpetajad töötavad edukalt peale tehnoloogide veel uurimisinstituutides, konstrueerimisbüroodes, peamehaanikutena nii masinaehituses kui ka teistes tööstusharudes.

Tunnustuseks inseneride ettevalmistusele on ka asjaolu, et vabariigi mitmete masinaehi-

FÜÜSIKUD 13 RIIGIST

Esmaspäevast alates lehvivad Mustamäe õppekorpuse ees rohkem kui tosin riigi lipud. Siia saabuvad rahvusvahelisele seminarile füüsikud kolme maailmajao kolmeteistkümnest riigist ja kokku sai neid sada viiskümmend üheksa.

Kaugemad külalised tulid kohale Ameerika Ühendriikidest, Kanadast, Jaapanist, Prantsusmaalt ja Itaaliast. Seminar korraldajaks on Eesti NSV Teaduste Akadeemia Füüsika ja Astronoomia Instituut. Teadlased arutavad läbi ligi 80 ettekannet ja informatsiooni füüsika aktuaalsete probleemide üle.

Füüsikute seminar lõpeb homne.

tustehaste toodang, mis on konstrueeritud ja valmistatud meie instituudist pärit inseneride osavõtul või juhtimisel, on tuntud nii meil kui ka välismaal. Siin võiks esile tõsta näiteks ekskavaatoreid, elektrimootoreid, naftatöötlemise seadmeid ja katlaautomaatika aparaatuuri.

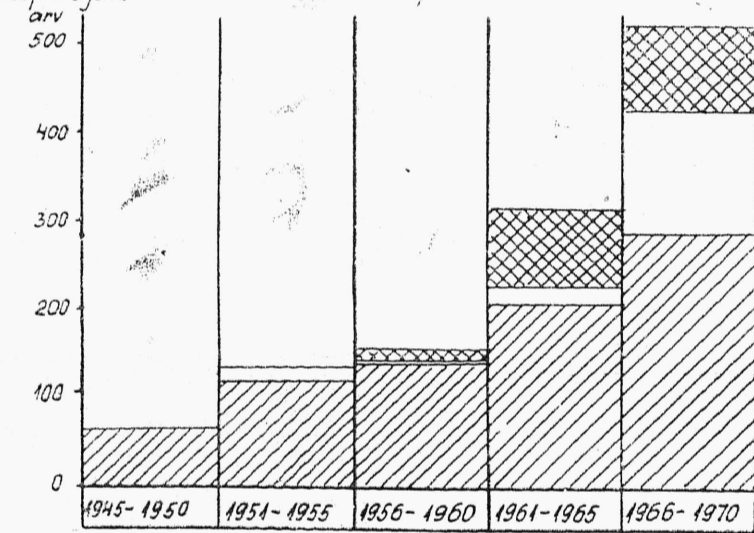
Tallinna suuremate masinaehitustehaste juhtimine on usaldatud meie endiste kasvandike hoolde. Nii näiteks töötavad direktoritena E. Innos Tallinna Ekskavaatoritehases, O. Raud tehases «Ilmarine», P. Ke-

sa Tallinna Masinatehases. Hiljuti edutati meie instituudi lõpetanu P. Grigorjev Tallinna Masinatehase direktori kohalt Üleliidulise Nafta- ja Keemiasinaehituse Ministri Peavalitsuse peainseneri ametikohale.

Meie suhteliselt noore instituuti ühel vanemal erialal on arenenud juba head traditsioonid — kasvatada võimekaid masinaehituse insenerid.

R. TALVIK,
masinaehituse tehnoloogia kateedri dotsent

Lõpetajate

■ päevane õppevorm
□ öhtune õppevorm
▨ kaugõpe

Erialale 0501 „Masinaehituse tehnoloogia, metallilõikepingid ja instrumentid“ lõpetajate arv sõjajärgsel perioodil

TPI KOMSOMOLIKOMITEE BÜROOL

oli päevakorras

KROONIKAT

1) Informatsioon ELKNÜ TPI Komitee tegevuse kohta 1970. a. suveperioodil välisvahetuse osas.

2) I kursuse üliõpilaste õppe- ja ühiskondlikku tööd tutvustava loengusarja organiseerimisest.

3) NLKP XXIV kongressi auks korraldatava üleliidulise leninliku arvestuse organiseerimisest (I etapp 1. sept. — 2. okt. 1970. a.).

4) TPI komsomoliorganisatsiooni tegevusest sügissemestril.

Välisvahetused TPI ja sotsialismimaade (Ungari, Tšehhoslovakkia ja Poola) vahel toimuvad nii õppepraktika kui ka ehitusmoleva raames.

Bürool rõhutati välisvahetuse organiseerimise vajadust nii välisrühmade sinise parema vastuvõtu organiseerimise osas kui ka välismaale saatetavate meie tudengite põhjalikumalt valiku vajalikkusest.

Meie kooli elu-olu tutvustavad loengud I kursusele otsustati viia läbi igale õpperühmale eraldi.

Septembrikuu esimese kolme nädala kestel valiti I kursuse kõrgis rühmas grupi komsomolisekretär. Soovime I kursuse uutele gruppidele julget pealehakkamist ja ammendamatu energiat!

17.—20. septembrini toimus Kloogal «Interlaager» TRÜ ja TPI komiteede ühisel ettevõtmisel. Arutati välisvahetuse probleeme. TPI välisvahetus sel aastal oli nii suur kui Eesti NSV teiste kõrgemate koolide välisvahetus kokku.

Tänavusel Budapesti Rahvusvahelisel Üliõpilasnädalal esindas meie õppeasutust komsomolikomitee liige M. Klement.

2. oktoobril toimub ELKNÜ TPI Komitee laiendatud pleenum, mis on pühendatud V. I. Lenini kõnele «Noorsooühingute ülesanded», mille Lenin kandis ette III Ülevenemaalisel kongressil 50. aastat tagasi.

Oktoobri alguses toimub üleinstituudiline laupäevak. Õpperühmad ja grupporgid! Soovivat oleks igal rühmal valmis vaadata kindel tööobjekt laupäevakuks.

Arvestusest, mis erineb harilikust

Juttu tuleb leninlikust arvestusest «Oleme ustavad Lenini ja partei üritusele».

Kerge on jutada esimest lauset ja loobuda tõsisemaist mõtetest, kuid siiski palun tähelepanu.

Järgmise kalendriaasta alguskuudel saab teoks NLKP XXIV kongress. Tegemist on üleliidulise poliitilise sündmusega, mis avaldab oma mõju kogu inimele.

ÜLKNÜ ja ka ELKNÜ lähivad nimetatud tähtsajale vastu noorsoo hulgas eduka leninliku arvestuse läbiviimisega. Ja ega üliõpilaskondki kõrvaltvaatajaks ei jää.

Jõuamegi suurematest ilmasjadest koduste vahel.

Leninliku arvestuse viime läbi kahes etapis: I — kestvus 1. sept. — 2. oktoober 1970 ja II — kestvus 3. okt. —

april 1971. Praktiliselt tänäva septembrikuu jooksul viivad õpperühmad läbi laiendatud komsomolikosolekud, kus üliõpilased võtavad kollektiivseid ja individuaalseid kohustusi. Vastuvõetavate kohustuste liigi ja vormi kohta ELKNÜ TPI Komitee annab õpperühmade komsorgidele näidismaterjale, kuid oma pea ei tohiks siinjuures puhkusele jääda.

Kohustused peaksid üldiselt hõlmama üliõpilaste nii õppe- kui ka ühiskondlik-poliitilist tegevust, kuid ei tohiks mitte mingil juhul õpperühma tasemel jääda umbmääraseks ning kõlavaks fraasiks. Iga üliõpilase elu ja tegevus on konkreetne ja samasuguseks jäägu ka kohustused. Et kevadel ei esineks arusaamatusi, tuleb vastu võetud kohustused õpperühma laiendatud komsomolikosoleku protokollis näol ära fikseerida.

Leninlikust arvestusest võtavad osa põhiliselt I—IV kursuse üliõpilased. Diplomandid asetavad oma töös põhirõhu instituudi lõpetamisega seotud küsimustele ning võtavad jõudumööda osa ühiskondlikust tegevusest ettevõtetes ja asutustes, kus nad sooritavad diplomiprojekti eelset õppepraktikat.

Võetud kohustuste realiseerimine kujutab endast kogu instituudi päevase osakonna üliõpilaste ja teenistujate igapäe-

vast tööd, milles on seatud sihid iseendale selgemaks tehtud ning kus väljendub progressi poole edasipüü moment.

Ei ole vaja vormilisi ekstravakantsusi, ei ole vaja paberlikku töö taha varjulepugemist, ei ole vaja neutraalsust või üleolevat suhtumist — on vaja tegusid, mida hindate ise, kaastudengid ja kogu avalik arvamus.

5. detsembril 1970 möödub 50. aastat ELKNÜ moodustamisest. Meie instituudi üliõpilased valmistuvad ühelt poolt eksami-sessiooniks, teiselt aga teevad vahepealseid kokkuvõtteid leninlikust arvestusest.

Leninlik arvestus lõpeb 1971. aasta aprillis õpperühma komsomolikosolekuga, kus tehakse kokkuvõtteid tehtud tööst ning arutatakse NLKP XXIV kongressi materjale.

Leninlik arvestus hõlmab selliseid küsimusi, mis ei kuulu ainult komsomoliorganisatsiooni kompetentsi, vaid puudutavad instituudi parteiorganisatsiooni, administratsiooni ja ühiskondlike organisatsioonide tööd. Õpperühma tasemel on seega leninliku arvestuse initsiaatoriteks komsorgi kõrval kõik valitavatel ja määratud kohtadel tegutsevad üliõpilased.

Nimetatute vastutus- ja kohusetundest, organiseerimis- oskusest ning nn. nutikusest sõltub suurel määral ühiskondlike organisatsioonide elujõulisus ja administratsioonipoolse töö efektiivsus.

On tõsiasi, et iseenesest ei teki midagi ja ajaleheartikli kui- vad sõnad ei saa olla Sinule, õpperühma komsorg, piisavaks tegevusjuhiseks. Seepärast jälgi hoollega selles ajalehes ilma- valgust näinud teateid. Ära oota erilisi meeldetuletusi ja ohverda ühe laupäevaõhtupooliku tunnike iseendale, sest Sina oled mees, kes peale kõige muu korraldab rühma üliõpilaste osavõttu 4. oktoobril toimuvast üleliidulisest laupäevakust.

Head indu algaval õppeaasta!

ELKNÜ TPI Komitee sekretär K. KASIKOV

ALGAS EILE, KESTAB TÄNA

Eile algas TPI aulas instituudi poolt organiseeritav vabariiklik teaduslik konverents teemal — «Kõrgema haridusega inseneride ja ökonomistide vajaduse planeerimise teoreetilised ja praktilised probleemid».

Konverentsil on arutamisel TPI õppejõudude suure kollektiivi poolt käesoleva aasta algul lõpuleviidud uurimistöö tulemused kõrgema haridusega inseneride ja ökonomistide perspektiivse vajaduse kohta vabariigi rahvamajanduses kuni

1980. aastani. Te saate seal vastuse küsimustele: kas insenerid ja ökonomistid on meie rahvamajanduses palju või vähe; kas jätkub TPI lõpetajatele tulevikus tööpõldu; millised progressiivsed muutused peavad toimuma inseneride ja ökonomistide ettevalmistamise erialasest struktuuris jne. Ettekannetega esinevad TPI-st prof. E. Kull, dotsendid J. Toomaspoeg, S. Dokesin ja S. Konstantinov ning tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri TPO laboratooriumi töötajad H. Oja, A. Halling, E. Suislepp ja M. Tomson.

Spetsialistide kasutamisest vabariigi tööstuses ja ehituses

kõneleb Eesti NSV kõrgema ja kesk-erihariduse ministri asetäitja, majandusteaduse kandidaat H. Peremees, TRÜ majandusteaduskonna lõpetajate kasutamise ja tööerakendamise rahvamajanduses paja- tavad prof. R. Hagelberg ja dots. E. Pajupuu ning majandusteaduse kandidaat V. Kaufman räägib kõrgema haridusega eriteadlaste ettevalmistamise demograafilisest potentsiaalidest vabariigis.

Suurt tähelepanu pööratakse konverentsil kõrgema haridusega spetsialistide vajaduse planeerimise meetodilistele küsimustele. Vastavate ettekannetega esinevad külalised Moskva Riiklikust Ülikoolist, Moskvi G. V. Plehhanovi nim. Rahvamajanduse Instituudist, NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee juures asuvat Majanduse Teadusliku Uurimise Instituudist ja Kiievi Ehitusinstituudist, kuid ka õppejõud TPI-st.

Konverents käib ka täna. Palume kõiki küsimustest huvitatuid ja eeskätt töö täitjaid kohe nende ridade lugemise järel astuda aulasse.

E. KULL

KROONIKA

TPI Nõukogu ja Parteikomitee ühisel koosolekul 15. septembril olid arutelusel järgmised küsimused.

Arutati läbi ja kinnitati teaduskondade poliitkasvatuse-liku töö plaanid.

Arutati füüsika õpetamisega seotud küsimusi. Vastuvõetud otsuses kavandati abi-

nõud füüsika õpetamise pa- randamiseks.

Konkursi korras valiti elektri- ja mehanika kateedri juhatajaks tehnikakandidaat dotsent Endel RISTHEIN ja riida-ühiskonnateaduste kateedrite õppejõude.

Sanitaartechnika kateedri professori kutses kinnitamiseks otsustati esitada tehnikakandidaat dotsent Endel RISTHEIN ja riidamatematikakandidaat Ain AITSAM.

PISUT JUTTU PEENMEHAANIKUTEST

Meie ajal on kõikjal tunnus- leitud arvamus, et ühe või teise tööoperatsiooni täitmiseks ei ole otstarbekas kasutada inimest, kui seda võib efektiivsemalt teha masin või kontrolliv seade. Sellest tingituna on kasvanud vajadus aparraatide ja automatiseerimise vahendite järele ning seepärast on aparraadiehitus kogu Nõukogu Liidus kui ka meie vabariigis ühelt kõige kiirema tempoga arenevaks rahvamajandusharuks. Aparraadiehituses efindavad peenmehaanikaseadmete spetsialistid olulist osa ja nende järel on suur nõudmine nii aparraadiehitustes kui ka uurimisasutustes.

Probleemid, mida tuleb lahendada peenmehaanikaseadmete inseneril, on sisukad ja huvitavad, kuid enamasti küllaltki keerulised. Nad tulenevad rahvamajanduse vajadusest kõrgete tehniliste omadustega kaasaegsete aparraatide järele. Peenmehaanikaseadmete insenerid konstrueerivad uusi aparraate, on tihedates sidemetes erialaste uurimisinstituutide ja juhtivate konstrueerimisbüroodega. Oma loominguviivad nad edasi tehnikat oma kitsal erialal. See on suur vastutus, teisest küljest aga ka suur rahuldus õnnestumiste üle.

Et valmistada head aparraati või seadet, tuleb peale konstruktoriliste teadmiste hästi tunda ka tehnoloogiliste protsesside iseärasusi ja osata maksimaalse kasulikkusega rakendada olemasolevaid võimalusi. Uusi tehnoloogilisi protsesse õpivad esmajoones tundma insenerid, kes rakendavad neid ka hiljem tootmises.

Peenmehaanikaseadmete inseneride ajakohane ettevalmistus ei oleks võimalik, kui profiileerivad kateeder ei omaks tihedaid sidemeid tootmisega ja kui kateedris ei tegeldaks teaduslike uurimistöodega, millest võtavad osa ka üliõpilased.

Masinatööstuse automatiseerimise kateedri kollektiiv on püüdnud oma töös kasutada vabariigi tööstustöötajate kui ka projekteerimis-uurimisasutuste ees seisvate probleemide lahendamisel.

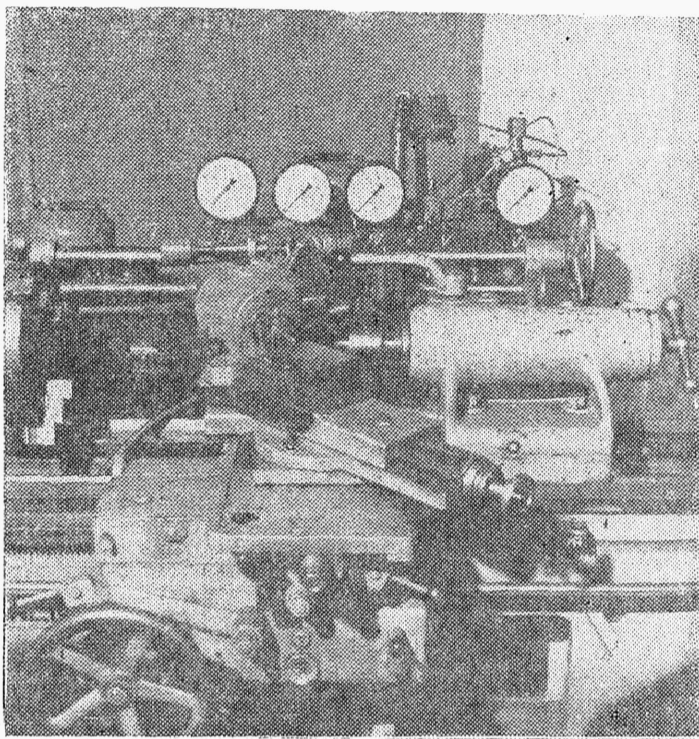
Grupp kateedri teaduslikest uurimistöödest on seotud mikromootorite liigelaagrite konstrueerimise ja nende kasutamise seotud küsimuste uurimisega. Probleem on kaasajal väga aktuaalne, kahjuks aga suhteliselt komplitseeritud ja arvatavasti lähemas tulevikus selle lõpliku lahendamist loota ei ole, kuna puuduvad sobivad materjalid ja olemasolevate omadusi tuntakse ebapiisavalt. Läbiviidud uurimuste käigus on

püütud selgitada olemasolevate materjalide kasutamisevõimalusi mikromootorite laagrites ning uuritud põhiliselt materjalide kulumist ja hõõrdumist. Omaette etapiks kujunes 1 ja 2 mm siseläbimõõduga pronks- ja raudgraafidist laagrite katsetamine.

Edasi tehti tööd, mille eesmärgiks oli traktorimootorite sissetöötamise ja katsetuse automatiseerimine. Praegu on käsil remonditava mootori detailide pesemise protsessi täiustamine mõningase automatiseerimise teel. Ni on püütud abistada Tartu Katse-remonditehast

mitmekülgselt tööks. Nad peavad olema võimelised lahendada protsesside mehhaniseerimise ja automatiseerimise kõrval ka toodangu kvaliteedi, tööteadusliku organiseerimise, tehnilise informatsiooni süstematiseerimise ja kasutamise, toodangu standardiseerimise ja normaliseerimise, arvutustööde mehhaniseerimise ja teisi küsimusi.

Kõigi nende probleemide edukaks lahendamiseks peavad tulevased insenerid TPI-s õppima ajal tutvuma üldinsenerilike distsipliinide kõrval ka terve rea aparraatide projekteeri-

Sellist aparraatuuri läheb vaja lõikamise ja lõikepinkide uurimiseks.

tootmisprotsesside mehhaniseerimisel ja automatiseerimisel. Vastavalt nimetatud tehasega sõlmitud lepingule kateedri kollektiivi liikmed projekteerisid ja valmistasid traktorimootorite värvimisliini automaatujuhtimise süsteemi.

Peale selle on kateeder võimaluste piires abistanud raadio- tehnilisi ettevõtteid neid huvitavate probleemide lahendamisel tehnoloogiliste küsimuste valdkonnas.

Kateedri mõõtelaboratoorium on mitmete organisatsioonide tellimuste põhjal teostanud hulga ekspertiise.

Et tehaste probleemid on mitmekesised, siis peavad insenerid olema suutelised ka

mise, valmistamise ja kasutamise erialaste distsipliinidega. Et neid instituudis õppeprotsessis pakutavaid teadmisi edukalt omandada ja edaspidises praktilises tegevuses saaks rakendada, selleks on vaja tunda huvi nende küsimuste vastu ja olla enne instituuti astumist olemasolevalt teatud määral ettevalmistatud selliseks tegevuseks, see tähendab peab olema huvi aparraatide vastu, peab olema töötahet, peab olema võimalikud matemaatiliste aparraatide kasutamiseks ja omama ruumilist kujutlusvõimet.

Iga noor TPI lõpetanud insener võib saada asjaliku töössuhtumise korral vääriliseks täienduseks meie tehnilisele kaardile.

Pulbermetallurgia uurimislaboratooriumi

tööperspektiividest

Üks nooremaid uurimislaboratooriume TPI-s on pulbermetallurgia laboratoorium, mis areneb välja metallide tehnoloogia kateedri baasil dots. Mosbergi eestvedamisel ja Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Ministri majanduslikul kaasabil.

Praegu on laboratooriumile ehitatud oma hoone, mis valmis tänaval märtsis (asetseb garaazi kõrval, juurdeehituse-na) ja on varustatud hädavajalik seadmetega töisemate uurimistööde tegemiseks. Tähtsamateks töödeks, mis praegu käsil, on tehase «Ilmarine» tellimusel metallkeraamiliste kovasulamist tsentrifugaalpi-

hustite valmistamisvõimaluste uurimine (teostajad dots. L. Valdma, insenerid Pirso ja Kudrjavtsev ja üliõpilased Varul, Sakarias ja Doskovski), Eesti NSV Plaanikomitee tellimusel toimub andmete kogumine pulbermetallurgia rakendamiseks suuremates ENSV tehastes (teostajad ins. Kostiakov ja dotsendid Masing ja Pets). Hilluti sõlmiti ka leping metallkeraamiliste filtrite uurimise osas Krasnopahorski Eksperimentaaltehasega, millest võtavad osa ins. Kulu, vanemõpetaja Bussel ja vanem teaduslik töötaja Arensburger. Koos elektrimasinate kateedriga (dots. Samolevski) uuritakse metallkeraamilisi magnetmaterjale (ins. Laansoo). Lepingute aastane üldmaht ulatub

praegu umbes 50 000 rublani. Pulbermetallurgia laboratoorium loodi põhiliselt uute tehniliste karakteristikutega materjalide valmistamise tehnoloogiliste probleemide uurimiseks, mis tänapäeva tehnika juurutamisel on möödapääsmatu. Teisest küljest nõuab nende materjalide katsetamine küllaltki põhjalikke uurimusi.

Nimetatud laboratooriumi baasil on valminud 25 üliõpilase diplomitööd ja on valmimas üks kandidaadi väitekiri. Kandidaadi- ja doktoritöödega on seotud praegu 2 aspiranti, 5 laboratooriumi- ja kateedritöötajat.

Praegu võib öelda, et ületanud esimesed kasvuraskused, on laboratooriumi loomine end igati õigustanud ja kujunenud mehaanikateaduskonnas hädavajalikuks materiaalseks baasiks.

Dots. L. VALDMA

Tallinna tööstus täitis 1969. aasta tootmisplaanid 102,5% saavutades töötootlikkuse kasvu 8,8% ja tagades toodangu juurdekasvu ainult töötootlikuse tõstmise arvel. Edukalt kulgeb tootmisteguus ka käesoleval aastal.

UUT LINNA MASINATEHASTES

Töötootlikuse tõstmise eesmärgil rakendavad masinatehased uut tehnikat, juurutavad eesriidlikku tehnoloogiat, mehhaniseerivad ja automatiseerivad tootmisprotsesse. Oma panuse annavad ka tehaste leiutajad ning ratsionaliseerijad. Järgnevalt toome esile huvitavamad saavutused, mis on aset leidnud viimase aasta vältel.

TALLINNA MASINATEHAS

Aastavahetusel lasti käiku õhkjahutajate tsehh tootmis- pinnaga 5250 m². Tsehhi sisustamiseks organiseeriti 3 torude ribistamise vooluliini, millel töötavad pingid said alguse TPI diplomiprojektidest (L. Kruus — 1965; T. Talving — 1968).

Suurt efekti annab konstrueeritud ja juurutatud valtsõhkjahutajate torude valtsimiseks, mis oluliselt parandas toodete kvaliteeti ja tõstis tööviiljakust.

«ILMARINE»

Tehases juurutati mitu automaat- ja poolautomaatpinkid, mis märgatavalt tõstis töötootlikkust mehaanilisel töötlemisel ning võimaldas rakendada mitme pingi teenindamist.

Tahmapuhurite töötlemisel töötab TPI masinaehituse tehnoloogia kateedri poolt projek-

hulgas 2 automaat- ja 5 mehhaniseeritud liini.

Tsehhi käikulaskmine parandab kogu tehase tööd, kuna valandite kvaliteedi tõstmise ning töötlemissarude vähendamine kergendab mehaanilist töötlemist.

M. I. KALININI NIM. TALLINNA ELEKTROTEHNİKATEHASES

Eesriidliku tehnoloogia, uue tehnika, tootmise mehhaniseerimise ja automatiseerimise juurutamise tagajärjel vabastati 1969. aasta vältel tehases tinglikult 311 inimest.

Uutest juurutatud tehnoloogilistest protsessidest on tähtsamad:

- fotolitografeerimise mehhaniseeritud vooluliini laiviintüristorite valmistamiseks;
- räni difusioonieelse puhastamise tehnoloogilise protsessi täiustamine;
- keevitustööde mehhaniseerimine kuni 76% kogu keevitustööde mahust.

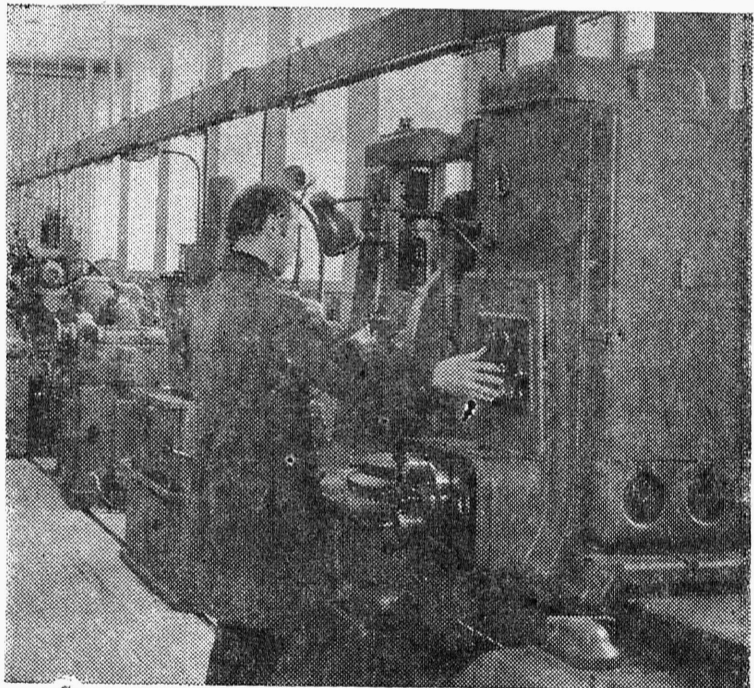
TALLINNA

EKSKAVAATORITEHAS

Valmistati esimene tööstuslik partii ekskavaatoreid ЭПН-163.

Komplekselt mehhaniseeritud montaažitsehhis lasti käiku ekskavaatori ЭПН-202 käigu-kasti koostamise konveier, mis tõstis töötootlikkust selle sõlme montaaži osas 25% võrra ning parandas oluliselt toodangu kvaliteeti.

Uued lehtmaterjali õgvendamise valtsid likvideerisid toorkute ja detailide käsitsi õgvendamist.

Siin saab mehhaanikainsener «viimase lihvi».

teeritud ning valmistatud süngapuurimisepink.

Edaspidise täiustamise tagajärjel saavutati keevitustööde mehhaniseerimise tase 72%.

«VOLTA»

Juurutati tootmisse võllide ja rootorite töötlemise uued automaatiinid, tootlikkusega 250 000 võlli ja rootorit aastas. Liinid projekteeriti ja valmistasid instituudis ЭНИМС.

Lasti käiku kaks staatorite imutamise ja kuivatamise liini (projekteeritud ja valmistatud Ungaris).

Uues kokkivalu tsehhis lõpetatakse seadmete montaaži. Tsehhipindala on 7500 m² ja esimese järgu käikuandmisel on toodang 12 000 t valu aastas.

Kokku monteeritakse tsehhis 387 tehnoloogilist seadet, seal-

Keevitustööl saavutati 83% oluline mehhaniseerimise tase.

Mõisaküla tsehhis anti eksploatatsiooni mehhaniseeritud tööriista ladu.

Alustati tehase valutsehhi rekonstrueerimist, lasti käiku mehhaniseeritud vormiludade ettevalmistuse jaoks kind, valandite väljalöömise ja puhastamise liinid.

Tööd alustas elektronarvuti «Minsk-22», mida kasutatakse tootmise juhtimisel.

TPI mehaanikateaduskonna põhiline panus Tallinna masinatehaste tõi tulle tööle on uute tootmisjuhtide — mehaanikainseneride — ettevalmistamine. 1970. aastal me suunasime tööstusse 107 noort inseneri.

N. STSEGLOV,

masinaehituse tehnoloogia kateedri juhataja

Pühendatud masinaehitajate päevale, pärineb ajast, millal sellenimeline päeva veel ei peetud

POEEMIKENE POLDIST

Polt on üpris tuntud asi: polt on see, mis hoiab koos paljud asjad meie loos; meie luu on masinad, kui teadmised poldist on sageli kasinad.

Polti on palju standardiseeritud, ja tundub, et justkui marineeritud,

sellele vaatamata pole tust saanud delikatessi, ta unustatakse täiesti pärast «sessi».

Seni ei ole kirjutatud poldist poeemi, sest on ju palju teisi teemi, vist ka harjumus ei lase näha ta tähtsust, kuid seda tuleks teha, selles pole kahilust.

1965

MASINAEHITAJA

